

KURIER CZĘSTOCHOWSKI

CENA PRENUMERATY: miesięcznie z przesyłką pocztową 6.— zł., a odnośnikiem do domu 7.— zł., dla odbierających piśmie na miejscu 4.50 zł. — Cena pojedynczego numeru 20 groszy. — Gazeta ukazuje się codziennie, z wyjątkiem niedziel i świąt. W wypadku niezadania siły wyszła, lub innych czynników administracja piśmie jest zobowiązana do przesłania innego wydawnictwa w zamiar za niedostarczenie.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: CZĘSTOCHOWA, III ALEJA Nr 52. TELEFON 22-45. Godziny przyjęć Redakcji codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt od godz. 12.30 do godz. 13.30. Nadstawa, a nie zamawiane przez Redakcję rekonesansy będą swobodnie godz. 12.30, gdy dołączona zostanie znaczka pocztowa na opisanie przesyłki swobodnie.

CENY OGŁOSZEŃ: według cennika Nr 1. Za wiersz milimetry w szerokości ogłoszeniowej 24 gr. Za ogłoszenia dla poszukujących pracy oraz ogłoszenia rodzinne, ceny zmniejszone. Drobne ogłoszenia: za słowo 24 gr. Wyrazy ponad 15 liter liczą się podwójnie. Nagłówki (tłumaczy, dzielnik, najwyżej dwa) 40 gr. za wyraz. — Opłaty dodatkowe: Ogłoszenia umieszczone w miejscu specjalnie wskazanym 25 procent drożej. Ogłoszenia, których wykonanie przedstawia szczególne trudności, 25 proc. drożej. Przy ogłoszeniach kilkakrotnych rabat. Termin przyjmowania ogłoszeń do najbliższego wydania: godz. 18.30 po południu. Konta bankowe: Pocztowe Konto Czek.: Warszawa Nr 656, Emissionsbank, Oddział w Częstochowie, K. K. O. w Częstochowie.

Nr 114 Częstochowa, sobota 17 maja 1941 r. Rok III (XXXVI)

Po rozmowie Darlan - Kanclerz Hitler

Zywe zainteresowanie się wizytą zastępcy Petain'a w Niemczech — Szczegółów rozmowy nie podają — Dyplomatyczny „dalszy ciąg” choroby Roosevelta

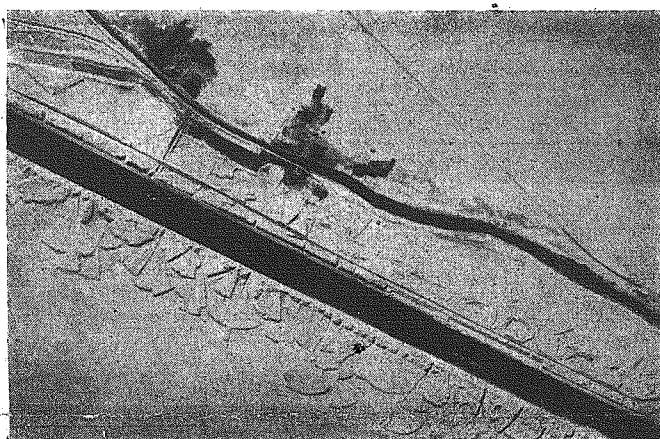
Berlin, 16 maja. — Rozmowy francuskiego wiceprezydenta admirała Darlana z Kanclerzem Hitlerem i ministrem spraw zagran. Rzeszy von Ribbentropem wywołały żywe zainteresowanie w berlińskich kręgach dyplomatycznych. Naturalnie miarodajne czynniki niemieckie traktują ze zwykłą dyskrecją treść i przedmiot tych rozmów niemiecko-francuskich, a również prasa niemiecka ogranicza się do zanotowania tego znamiennego spotkania bez własnych komentarzy. W każdym razie przyjęcie przez Kanclerza Hitlera najbardziej miarodajnej obok marszałka Pétain'a osobistości rządu francuskiego, przemawia za dużym znaczeniem i zasadniczym charakterem tej rozmowy i niewątpliwie nie będziemy dalecy od prawdy przypuszczając, że była ona przygotowana w czasie wielokrotnych poprzednich kontaktów między Darlanem a ambasadorem Abetzem. Ponieważ rozmowy niemiecko-francuskie nie zostały dotychczas zakończone, końcowych komunikatów niemieckich na temat ich przebiegu i rezultatów należy oczekiwać dopiero w późniejszym czasie.

W zakresie wypadków dyplomatyczno-politycznych doby obecnej strona niemiecka z zainteresowaniem przyjęła również do wiadomości fakt odwołania mowy Roosevelta, zapowiedzianej na środę. Odwołanie mowy Roosevelta wzbudza tym większe uwaga, że zapowiedziane

mu przez niego przemówieniu przypisywano — jak wiadomo — ze strony angielskiej oraz amerykańskich kół interwencjonalistycznych szczególne znaczenie. Roosevelt — jak wiadomo — w ostatnich dniach niedomagał. Ponieważ nadszły w międzyczasie doniesienia angielskie z Ameryki podkreślają z naciskiem, że odwołanie jego mowy nie pozostaje w żadnym związku z przebyta słabością, strona angielska jest skłonna przypuszczać, że w dobiejście do skutku mowy przeszkodził pewnego rodzaju dyplomatyczny dalszy ciąg choroby prezydenta.

Poza tym co się tyczy amerykańskiej pomocy dla Anglii, to strona niemiecka zwróciła uwagę na oświadczenie znanego amerykańskiego dziennikarza Wieganda, który podkreślił, że Anglia zwróciła się do Ameryki z prośbą o naprawienie „nieślachtanych wojskowych i dyplomatycznych głupstw”, popełnionych przez brytyjskie czynniki kierujące wojną. Ponieważ równocześnie Wiegand z wielką powagą rozważa również wątpliwość amerykańskiej wojny na dwa fronty, strona niemiecka podkreśla, iż świadczą to, że poważni obserwatorzy amerykańscy nie lekceważą, bynajmniej niedwuznacznych oświadczeń Matsuoki.

Amerkańskie kłobyty i daleki ewaluację się w czasie wycieczki romantyki w Filipin.

Widok na Kanał Sueski z lotu ptaka. — Zdjęcie to dokonano z niemieckiego dalekodystansowego samolotu obserwacyjnego w odległości około 20 km od Suez, w okolicy, w której w Kanałe są zatopione liczne statki, uniemożliwiający żeglugę. (Widoczne są one na ciemnym pasie Kanału, jako niewyraźne jasne smugi.)

Francja wstępuje do związku nowej Europy

Głosy prasy francuskiej na temat rokowań niemiecko-francuskich

Paryż, 16 maja. — Sprawa wizyty złożonej ostatnio przez wicepremiera rządu francuskiego admirała Darlana Kanclerzowi Hitlerowi i ministrowi spraw zagranicznych Rzeszy znalazła głośne echo na łamach francuskiej prasy terenów okupowanych i nieokupowanej Francji. Wszystkie dzienniki jednogłośnie podkreślają fakt powzięcia przez Francję jasnej decyzji w kwestii dobrowolnego wejścia do związku nowej kontynentalnej Europy, stworzonej przez Adolfa Hitlera.

Foczytny paryski dziennik wieczorny „Les Nouveaux Temps” zabiera głos w tej kwestii i podkreślając powyższą myśl zwraca szczególną uwagę na fakt, że równocześnie z nadsłaniem wiadomości o spotkaniu Kanclerza Hitlera z Darlanem otrzymano depesze z Waszyngtonu z zapowiedzią odroczenia terminu przemówienia Roosevelta. „Les Nouveaux Temps” dalej pisze, że w tymże samym momencie, w którym Francja w sposób jasny wyulczyła swe życzenia dotyczące wcielenia się do nowego ładu konty-

nenalnego, przyznanie uczucia dla Francji w Stanach Zjednoczonych nie mogą być wykorzystane dla sprawy polityki interwencyjnej w konfliktach europejskich. Rozmowa Hitlera z Darlanem odbyła się dokładnie w tej chwili, która miała donieść znaczenie jeśli chodziło o wytracenie panu Rooseveltovi z ręki jednego z najważniejszych argumentów. Temu należy przypisać zamieszanie, ociąganie się a następnie milczenie Białego Domu.

„Oeuvre” wspomina w tytule, podobnie jak inne dzienniki, myśl o głębokim znaczeniu, podkreślając symboliczną doniosłość dnia 11-go maja, który jest rocznicą Dziewicy Orleańskiej, a więc też, która jako pierwsza wyparta Anglików z Europy. Data ta nie uszła uwadze obydwu rozmówców.

„Paris Soir” podkreśla, iż rokowania odbywające się równocześnie w Berlinie i Vichy jako wynik poprzedniej rozmowy Kanclerza Hitlera z admirałem Darlanem, możnaby określić dwoma słowami: „solidarność europejskiej”.

„Urzeczywistnienie ideałów Bułgarii”

Przemówienie premiera Filoffa w parlamencie — Głęboka wdzięczność wobec mocarstw osi i ich wielkich wodzów

Sofia, 16 maja. — Prezes rady ministrów Bułgarii prof. Filoff złożył na wstępie posiedzenia parlamentu deklarację rządową w której zajął stanowisko co do ostatnich wydarzeń na Bałkanach. W moim swym m. in. powiedział on:

Wojna z Jugosławią i Grecją prowadziła przez wojska niemieckie z bezprzykładnym bohaterstwem, heroizmem i bliską szybkością, zakończyła się całkowitym rozgromieniem armij jugosłowiańsko-greckich oraz angielskiej. Wojna ta została zarzucona mocarstwom osi wbrew ich woli. Bułgarska armia nie musiała nawet brać udziału w walkach, ale była w pogotowiu, aby bronić interesów i niezawisłości kraju. Bułgarski naród widzi w fakcie stworzenia potężnej i zjednoczonej Bułgarii, rozciągającej się od Dunaju aż do morza Egejskiego, urzeczywistnienie swych ideałów. Bułgaria czuje się szczęśliwą patrzeć na ostateczny triumf prawdy i sprawiedliwości nowej wspólnoty narodów europejskich pod kierownictwem mocarstw osi.

Następnie premier orczytował słowa Kanclerza Hitlera wypowiedziane w jego mowie przed Reichstarem w dniu 4 maja br., a poświęcone Bułgarii i przy nieokreślonych się owacyjnych oklaskach wszystkich obecnych oświadczył, że te słowa wielkiego wodza Niemiec przepielniają Bułgarię uczuciami wdzięczności i do ży-

wego poruszają serca, bijące w piersiach wszystkich Bułgarów. Naród bułgarski żywił nadzieję po wsze czasy największą wdzięcznością dla mocarstw osi i ich wielkich wodzów Adolfa Hitlera oraz Benito Mussoliniego. Szczególne uczucia żywi się

„Monroe byłby niezwykle zdziwiony!”

„Le Pays Reel” przeciw mieszaniu się Ameryki Półn. do spraw europejskich

Brusksela, 16 maja. — Dziennik „Le Pays Reel” występuje przeciwko mieszaniu się Ameryki Północnej do spraw europejskich, oraz zamierzonemu przez różne kółka w Stanach Zjednoczonych tworzeniu baz operacyjnych w Afryce.

Dziennik pisze, że gdyby Monroe dzisiaj wstał z grobu, byłby niesłyszalnie zdumiony, widząc co północni Amerykanie zrobili obecnie z jego idei politycznych. Ostatnie oświadczenia szeregu polityków Stanów Zjednoczonych na temat konieczności tworzenia przez Stany Zjednoczone baz operacyjnych w różnych częściach świata, są wyrazem tendencji zataczającej w Stanach Zjednoczonych co raz szersze kręgi i są one równoznaczne

Singapur

Kraków, w maju. Na wypadek wojny na Dalekim Wschodzie brytyjska baza wojenna i morska Singapur wzięły na siebie całe uderzenie przeciwnika. W roku 1919 kolonizator angielski Thomas Stamford Raffles rozumiejąc znaczenie tego węzła komunikacyjnego rozpoczął budowę portu. Dziś cieśnina Malakka to drzewi łączące zachodnie posiadłości imperium brytyjskiego z jego posiadłościami na Pacyfiku i Oceanie Spokojnym. Singapur strzeże trzech czwartych kolonii angielskich. Stanowi to dla Anglii 90 proc. produkcji kauczuku, 97 proc. ropy, 97 proc. herbaty, 90 proc. cynku, 89 proc. węgla, 86 proc. salety i 71 proc. cyny. Singapur jest jednym z najbogatszych miast na kuli ziemskiej, najpoważniejszym węzłem komunikacyjnym i najodnośniejszym miejscem przeludkowym południowo-wschodniej Azji. Przeszło 40.000 okrętów przepływa rocznie przez cieśninę Malakka. Same statki angielskie wozą tu rocznie towarów na sumę 160 milionów funtów.

Ostatnio prasa angielska analizując wojskowe sukcesy Japonii w Chinach i dyplomatyczne na półwyspie Indochiński, zdradza coraz większy niepokój i troskę o Singapur. Anglii wie, że Singapur w rękach Japonii to przeciele imperium Wielkiej Brytanii na dwie części. Japonia zaś mogłaby trzymać w szachu wszystkie statki wojenne białych mocarstw i cały ich eksport z Chin, Anamu, Sumatry, Jawy, Australii i Nowej Zelandii. Mogłaby odciać Anglię od niezbędniejszych dla niej surowców i sprawić, że Australia i Nowa Zelandia byłoby dla niej nie do utrzymania. Dla Anglii jednak Singapur oddalony o kilka tysięcy mil od Londynu, poza względem wojskowym ma tylko charakter defensywny, zaledwie utrzymujący angielski status quo na Dalekim Wschodzie. Natomiast wybitnie stoi on na przeszkodzie interesom Japonii, której ekspansja zaprowadza nowy ład, zmienia przestarzały porządek i proporcje sił. Na szlakach wodnych, które łączą Japonię z południem i z rynkami zdobytymi przez nią w Lewancie, w Indiach i Europie. Singapur stanowi zapórę mającą również znaczenie strategiczne. Ponadto bowiem 70 proc. wszystkich transportów morskich Japonii odbywa się przez „Lwie Mieście”. Nie jest dziwnym, że Japonia uważnie śledzi szybki rozwój wypadków na Dalekim Wschodzie i z ufnością i spokojem powiada swój los własnej armii.

PORTUGALIA ZWIĘKSZA ZAŁOGI

Silne posterunki wysłano na wyspy Atlantyku

Rzym, 16 maja. — Jak donosi agencja Stefani z Lizbony, w środę załadowano na okręty dalekiej kontyngent wojsk, przeznaczonych do baz na Azorach i wyspie Pienarozul. Przyładka. Załadowano również artylerię przeciwlotniczą. W czasie załadowywania wojsk na okręty, które odbywało się w atmosferze olbrzymiego entuzjazmu, obecny był podsekretarz stanu w ministerstwie wojny.

Ameryki Półn. do spraw europejskich

z mieszaniem się w sprawy obcych obszarów życia. Tego rodzaju politykę mieszania się uprawia dyplomacja północno-amerykańska już od dwóch lat. Akta dyplomatyczne znalezione w różnych miejscach dowodzą wyraźnie, w jaki sposób pracowali dyplomaci północno-amerykańscy.

W końcu dziennik oświadcza, że gdyby Waszyngton miał ujawnić również apetyt na kolonie francuskie, holenderskie, oraz innych państw, wówczas poczucie solidarności europejskiej doznałoby jeszcze większego wzmożenia.

Francuski podsekretarz stanu dla spraw lotniczych general Borgeret wyrzucił do bakaru, ośm zorganizowania lepszej koordynacji sił powietrznych dla tem skuteczniejszej obrony tych obszarów.

Singapur

Kraków, w maju. Na wypadek wojny na Dalekim Wschodzie brytyjska baza wojenna i morska Singapur wzięły na siebie całe uderzenie przeciwnika. W roku 1919 kolonizator angielski Thomas Stamford Raffles rozumiejąc znaczenie tego węzła komunikacyjnego rozpoczął budowę portu. Dziś cieśnina Malakka to drzewi łączące zachodnie posiadłości imperium brytyjskiego z jego posiadłościami na Pacyfiku i Oceanie Spokojnym. Singapur strzeże trzech czwartych kolonii angielskich. Stanowi to dla Anglii 90 proc. produkcji kauczuku, 97 proc. ropy, 97 proc. herbaty, 90 proc. cynku, 89 proc. węgla, 86 proc. salety i 71 proc. cyny. Singapur jest jednym z najbogatszych miast na kuli ziemskiej, najpoważniejszym węzłem komunikacyjnym i najodnośniejszym miejscem przeludkowym południowo-wschodniej Azji. Przeszło 40.000 okrętów przepływa rocznie przez cieśninę Malakka. Same statki angielskie wozą tu rocznie towarów na sumę 160 milionów funtów.

Ostatnio prasa angielska analizując wojskowe sukcesy Japonii w Chinach i dyplomatyczne na półwyspie Indochiński, zdradza coraz większy niepokój i troskę o Singapur. Anglii wie, że Singapur w rękach Japonii to przeciele imperium Wielkiej Brytanii na dwie części. Japonia zaś mogłaby trzymać w szachu wszystkie statki wojenne białych mocarstw i cały ich eksport z Chin, Anamu, Sumatry, Jawy, Australii i Nowej Zelandii. Mogłaby odciać Anglię od niezbędniejszych dla niej surowców i sprawić, że Australia i Nowa Zelandia byłoby dla niej nie do utrzymania. Dla Anglii jednak Singapur oddalony o kilka tysięcy mil od Londynu, poza względem wojskowym ma tylko charakter defensywny, zaledwie utrzymujący angielski status quo na Dalekim Wschodzie. Natomiast wybitnie stoi on na przeszkodzie interesom Japonii, której ekspansja zaprowadza nowy ład, zmienia przestarzały porządek i proporcje sił. Na szlakach wodnych, które łączą Japonię z południem i z rynkami zdobytymi przez nią w Lewancie, w Indiach i Europie. Singapur stanowi zapórę mającą również znaczenie strategiczne. Ponadto bowiem 70 proc. wszystkich transportów morskich Japonii odbywa się przez „Lwie Mieście”. Nie jest dziwnym, że Japonia uważnie śledzi szybki rozwój wypadków na Dalekim Wschodzie i z ufnością i spokojem powiada swój los własnej armii.

Po klęsce Anglików na Bałkanach brytyjski prezydent otrzymał nowy dotknięty cios. To też prasa angielska robi nadudziwie wysiłki, aby zainteresowanie swego społeczeństwa skierować w innym kierunku. Tym nowym bodźcem ma

być „poteżne“ Singapur i Pacyfik, na którym Angl...

na szef australijskiej akademii wojskowej zwróci...

Skuteczne ataki na obiekty wojskowe W. Brytani

Berlin, 16 maja. — Naczelna Komenda Niemieckich Sił Zbrojnych komunikuje...

WSPÓLPRACA ZAPRZYŻAJNIONYCH PAŃSTW

W Berlinie zakończyły się rozmowy niemiecko-węgierskiej komisji...

Indniowo-chińskiej prowincji Kwantung, otoczyli niedaleko miejscowości Hongkong...

CO PISZE SENIOR?

Spóźnione zapewnienia Roosevelta dla króla Grecji

Berlin, 16 maja. — Do Berlina przybyła węgierska delegacja...

WOJNA NA DALEKIM WSCHODZIE

Ofensywa japońska czyni postępy na wszystkich frontach

Blokada totalna. Znowu zatrzymane przesyłki pocztowe

Ataki powietrzne na bazy lotnicze na Malcie

Rzym, 16 maja. — Włoski komunikat wojenny z czwartku brzmi następująco: „Samoloty niemieckie i włoskie dokonały ataków na bazy powietrzne na Malcie...”

Irak walczyć będzie aż do zwycięstwa

Podziękowanie Arabom z Libanonu — Komunikat wojenny z środy — Nowa odezwa mufiego Jerolimy — Poprzednik Kailianiego zmarł — Szczegóły z Ammanu o sytuacji wojskowej w Iraku

szkody. Senneiseban jest nowoczesnie rozbudowana i ufortyfikowana...

Drugi, prowadzący z Basra do ufortyfikowanego angielskiego obozu lotniczego w Suwaifi, są blokowane przez wojska irackie...

Jak donoszą dalej, Irak nie potrzebuje obawiać się niebezpieczeństwa blokady, ponieważ jest samowystarczalność gospodarcza...

Za i przeciw wojnie

Oświadczenie gubernatora stanu Wisconsin (USA)

Pittsburg, 16 maja. — W mowie wygłoszonej na masowym zebraniu komiteta „America First”...

Kontynuując swą kampanię przemówień z renimienia komiteta „America First”...

Na ten sam temat mówił w Trenton w stanie New Jersey senator Wheeler. Krótka podróż po kraju...

ŻYCZENIA DLA PARAGWAJU

Depesza Kanclerza Hitlera do prezydenta Morinigo

Berlin, 16 maja. — Z okazji narodowego święta Paragwaju Kanclerz Hitler skierował na ręce prezydenta republiki paragwajskiej, generała Higinio Morinigo, depeszę...

WZMOCNIONO STRAŻ W GIBRALTAŃZIE

Lotniskowiec angielski uczyniono niezdolnym do walki

Rzym, 16 maja. — Angielski lotniskowiec trafiony bombami w zachodniej części Morza Śródziemnego stał się niezdolnym do dalszej walki...

PAMIĄTKA ZACIĘTYCH WALK

Król Wiktor Emanuel dokonał odsłonięcia pomnika ku uczczeniu 25 korpusu armii włoskiej

Bejrut, 16 maja. — Generalny konsuł iracki w Bejrucie w imieniu swego rządu wystosował do ludności arabskiej w Libanonie dłuższe pismo...

Berlin, 16 maja. — Rozgłoszona radiowa Moudat, dowiaduje się z Damaszkum o nagłym zgonie byłego premiera irackiego Ta...

Za przykładem marszałka Petain'a

Grecja zamierza oskarżyć tych, którzy zepchnęli kraj w otchłań nieszczęścia

Ateny, 16 maja. — Jak słychać, nowy rząd grecki nosi się z zamiarem wdrożenia śledstwa sądowego przeciwko tym wszystkim osobom zamieszkałym w Grecji, które zepchnęły kraj w przepaść wojenną...

Związek Sowiecków ponownie obsadził placówkę polską w Helsinkiach, nie zajęta od szwed. br. Połsi...

Praca obowiązkiem społeczeństwa rumuńskiego

Ustawa o organizacji pracy narodowej w Rumunii

Bukareszt, 16 maja. — Prasa rumuńska ogłasza tekst nowej ustawy o organizacji pracy narodowej. Ustawa stwierdza, że praca jest narodowym obowiązkiem społeczeństwa rumuńskiego...

W Białogrodzie płynie normalnie życie

Doniesienie rumuńskiego pisma — Komunikat radiostacji Mackay

Bukareszt, 16 maja. — Zapewnieniem ze strony angielskiej jakoby w Białogrodzie panował chaos i zamieszanie, przeciwstawiały się dwie depesze neutralnych obserwatorów, mianowicie rumuńskiego i amerykańskiego, którzy kreślą faktyczną sytuację w B. stolicy Jugosławii.

W Bukareszcieński dziennik „Universul” publikuje niezwykle ciekawy wywiad z handlowym attaché poselstwa Rumunii w Białogrodzie, p. Giurgiu, na temat rozwoju sytuacji w stolicy Jugosławii do dnia 17 kwietnia. Opisuje on, jak to w dniu 6 kwietnia b.r. zniszczone zostały, wskutek bombardowania przez lotników niemieckich miasta Keszary, dworzec, kolejowy, elektrownia, linie kolejowe oraz zakłady wodociągowe, a więc obiekty o charakterze wybitnie wojskowym. Na uwagę zasługuje niezwykle dokładność rzutu pocisków, które spadły i zniszczyły gmach wojennej szkoły piechoty ze wszystkich czterech stron. Kościoły pozostały nienaruszone. Aż do chwili wkroczenia wojsk niemieckich grasowały na terenie miasta bandy rabusiów, które goliąc opustoszałe domy i sklepy. W tych warunkach mieszkańcy witali wkraczających żołnierzy niemieckich jako zbawców. Bezpośrednio po wkroczeniu niemieckich oddziałów wojskowych w dniu 12 kwietnia podjęto natychmiast roboty nad oczyszczeniem miasta z gruzów, przede wszystkim zaś przy udziale niemieckich fachowców zabrano się do naprawy uszkodzonych zakładów użyteczności publicznej, a więc wodociągów, elektryczności i połączeń telefonicznych.

Rzut oka na greckie wyspy

Kraków, w maju.

Mało który kraj w Europie — może za wyjątkiem Anglii i Danii, których stolice leżą na wyspach — posiada tak dużą część rodzimego obszaru, oddzielną od kontynentu morzem, jak Grecja. Zrozumiałym też będzie dla wszystkich zamieszkałych przez Greków do marynarki, a ponieważ niezbyt bogaty w plody naturalne kraj nie był w stanie zapewnić mieszkańcom wygodnego beztroskiego życia, dlatego też Grecy pełnią obowiązki marynarzy pod najróżnorodnymi flagami świata.

lub trzy stanowiska nieprzyjacielski, aniżeli szukać wroga oddziennie w kilkunastu ukrytych zatokach.

W chwili, gdy nowy rząd grecki wzeździł w porozumieniu z władzami niemieckimi, tylko na tych wyspach, gdzie znajdują się jeszcze załogi, czy garnizony angielskie, może być mowa o jakimkolwiek oporze. Na to, aby uniemożliwić zajęcie poszczególnych wysp, należałoby sprowadzić na wody greckie przynajmniej całą angielską flotę, która dzień i noc musiałaby czuwać, aby drobne ścigacze nie przemknęły się poprzez cieśniny. Ze względu strategicznych i taktycznych nie opłacaliby się składować w tym czasie większe zaopasowanie, niż na dzień kilkadziesiąt potrzebny do utrzymania na Morzu Jońskim i Egjejskim.

Dziela się one na Sporady północne, Cyklady oraz Sporady południowe. Te ostatnie, to tak zwany włoski Dodekanez, przy czym pomniejszych są: Calimne, Caso, Cos, Karki, Páros, Lipsos, Nisiros, Patmos, Piscopi, Scarpanto, Simi i Stampalia. Największą i najważniejszą wyspą Rodos jest w tej chwili najdalej na południowy wschód wysunięta płacówka w rękach państw „osi”. Kto panuje nad Cykladami i Sporadami, ten dowolnie zamyka lub otwiera drogę poprzez Morze Egjejskie w kierunku Dardaneli. Pomiędzy jedną a drugą wyspą znajdują się cieśniny, szerokie na 5 do 60 kilometrów, strzeżone przez baterie nadbrzeżne na całej przestrzeni pomiędzy obu kontynentami. Zorganizowanie takiej zapory ogniowej wymagałoby dużo czasu.

Cieśnym problemem byłoby już zajęcie Krety. Stamtąd bowiem niemal tylko krok dzieli samoloty od Aleksandrii i Suez, a więc bazy lotnicze tej wyspy, obsadzone przez załogi niemieckie, wisiaby jak miecz Damoklesa nad drogami komunikacyjnymi w kierunku Egiptu. Tego zagadnienia nie można oczywiście rozwiązywać w teorii, a tylko przyszłość pokaże, czy ostatnia z wysp greckich będzie celem ataku wojsk niemiecko-włoskich.

Mniej trudności nastęrcza założenia pol minowych i pozostawienie swobodnego mijania do przejazdu dla własnych okrętów w pobliżu cieśnin. Zajęcie Cyklad pozwoliło kręć wszelkiej komunikacji morskiej Wielkiej Brytanii w kierunku Morza Czarnego, a ponadto nawet amerykańskie frachtowce żeglowały tą drogą, by dostarczyć niektórych towarów do Rosji Sowieckiej. Dla Turcji, która będzie musiała starać się za każdym razem o pozwolenie na swobodny przejazd jej statków, oponowanie tych wód przez Niemcy i Italię jest aż nadto wymownym dowodem, że wszelkie wpływy brytyjskie na kontynencie należą już do przeszłości.

Archipelag północnych Sporad (największe wyspki to Skyros, Skopelos i Skiathos) nie gra większej roli ze względu na oddalenie od głównej trasy z Aten w kierunku Konstantynopola. Po wschodniej zaś stronie Morza Egjejskiego położone Lesbos (czyli Mytilene) i Chios, stanowią przeważnie własność Turcji tak, że stamtąd żadne niebezpieczeństwo nie może zagrażać nowemu porządkowi rzeczy na i wokół półwyspu Bałkańskiego.

Archipelag północnych Sporad (największe wyspki to Skyros, Skopelos i Skiathos) nie gra większej roli ze względu na oddalenie od głównej trasy z Aten w kierunku Konstantynopola. Po wschodniej zaś stronie Morza Egjejskiego położone Lesbos (czyli Mytilene) i Chios, stanowią przeważnie własność Turcji tak, że stamtąd żadne niebezpieczeństwo nie może zagrażać nowemu porządkowi rzeczy na i wokół półwyspu Bałkańskiego.

Imperializm amerykański silnie się zdemaskował

Podporządkowanie Kanady zasięgowi gospodarczemu USA

Madryt, 16 maja. — Według doniesień Reutersa, Stany Zjednoczone i Kanada mają w najbliższym czasie utworzyć specjalne komisje dla współpracy w dziedzinie gospodarczej, przemysłowej i finansowej, których celem ma być jak najszybsze zmobilizowanie „wspólnych zasobów ekonomicznych dla poparcia Wielkiej Brytanii”.

podarczej z Kanadą, w której Kanada w dzisiejszych warunkach może być przeciwnie jedynie tylko stroną proszącą i przyjmującą demaskuje wyraźnie coraz bardziej, zwłaszcza w ostatnich miesiącach, nieukrywane dążenia Amerykanów w kierunku rozszerzenia swoich wpływów gos podarczych i politycznych na cały kontynent amerykański. Plan amerykański przypomina wystosowane w swoim czasie przez Anglię żądanie pod adresem Francji włączenia się do imperium brytyjskiego. Anglii w jej dzisiejszej sytuacji nie pozostaje nic innego, jak przyglądać się bezczynnie niestanannym nieduwaczonym przygotowaniom swych „pomagających przyjaciół” zza morza do przejęcia we właściwym czasie spadku po imperium brytyjskim.

Niezwykły proces

Niemieckie ataki odwetowe przyczyną rozvodu małżeńskiego

Nowy Jork, 16 maja. — Najwyższy trybunał amerykański zajmował się ostatnio rozstrzygnięciem niezwyklej sprawy. Oto pewna Amerykanka, zamieszkała na angielskiej fabryczce, stała nie mogąc nerwowo wytrzymać niemieckich ataków powietrznych na Anglię — ponieważ pociski bombowe spadały w bezpośredniej bliskości jej domu w Swansea — wraz z dziećmi uciekła z Anglii udając się do swego ojca w Nowym Jorku. Wobec tego, że jej mąż domagał się w licznych listach i depeszach kablowych natychmiastowego jej powrotu do Anglii, Amerykanka wniosła do sądu skargę rozwodową, przy czym w pierwszej instancji sąd orzekł, że w tej sprawie zachodzi wypadek „okropności”, a w takich razach amerykański kodeks dopatrjuje się przyczyny do udzielenia rozwodu.

czonym brytyjskim mieście portowym „pokrzepieniem”.

Parowiec towarowy „Izet” płynący pod flagą Państwa Włochów zmił od Komandora na Morzu Czarnym zatonał wskutek eksplozji w komorze maszyn w ciągu kilku minut.

NOWY SASIAD NIEMIEC

Ustanowienie granicy niemiecko-chorwackiej

Berlin, 16 maja. — W obecności szefa państwa niezawisłej Chorwacji dr. Ante Pawelicza odbyło się onegdaj w Zagrzebiu uroczyste posiedzenie, na którym zawarty został między Niemcami i Chorwacją układ dający prawne podstawy wspólnych granic państwowych niemiecko-chorwackich, wynikłych po upadku państwa jugosłowiańskiego. Ze strony niemieckiej układ ten podpisał niemiecki poseł w Zagrzebiu Zygfried Kaschke i referent spraw zagranicznych Kurt von Kamphoener, zaś ze strony chorwackiej sekretarz stanu w ministerstwie spraw zagranicznych Lorkowicz oraz generał Ma-

riem, tym samym stało się zadaniem formalnościom, dotyczącym sąsiedztwa stosunków między Niemcami i Chorwacją przy równoczesnym wcieleniu południowej Słirri do Rzeszy. Był to zatem pierwszy w tej mierze akt urzędowy.

„DOMOWE” WYKSZTAŁCENIE

Jak się zostaje oficerem marynarki, nosząc nazwisko Roosevelta?

Waszyngton, 16 maja. — W toku jednej z konferencji prasowych w Białym Domu małżonka prezydenta Roosevelta domniemowała dziennikarcom, że najmlodszy syn jej syn John, niebawem przedzieje służbę w armii, wprawdzie nie może służyć w armii czynnej jako cierpiący na ostry, niemniej jednak w porozumieniu z rodzicami, zapisał się na na wieczorne kursy intendantki a w najbliższym cza-

sie będzie się on absolwował na Uniwersytecie Harvarda, po przejściu odpowiedniego wyszkolenia, koniecznego oficerowi gospodarstwu marynarki. W związku z tym zostanie on mianowany oficerem marynarki.

EWAKUACJA ANGLIKÓW

Pogłoski na temat opuszczenia przez Anglików Palestyny i Egiptu

Bejrut, 16 maja. — Według nadeszłej tu wiadomości z Jeruzolimy, brytyjski Zarząd Komisarzy dla Palestyny wydał zarządzenie o ewakuacji kobiet i dzieci angielskich, zamieszkałych na terenie Palestyny. Według doniesień niepotwierdzonych informacyj z Kairo, Anglików oraz ich dzieci mają być przesiedlone z Egiptu do Indji.

ZDZISŁAW IRENA

Spóźniony pociąg

Powiesć

ROZDZIAŁ SZESNASTY

Komisarz Zorski zatrzymał się przed wejściem do parku. Towarzyszący mu miejscowy komendant posterunku wskazał Zorskemu widoczny w głębi pałac.

stów zaadresowanych: Wielmożny Pan Andrzej Urban, majątek Mroki k/Warszawy. Lokaj służący herbatę Mroki k/Warszawy. Lokaj służący.

— Właśnie pan Manderley, on miał stałe jej fotografie na biurku. Otworzył kopertę pierwszego listu. Zatrzymał chwilę oczy na znaczku francuskiej poczty. Czytał: — Drogi Andrzej! Piszę do Ciebie z Marsylii, wybrałem się bowiem na mały spacer po Morzu Śródziemnym. Czuję się świetnie. Zaśmiewamy się tutaj z twoich amarów do pani Manderley. Jeszcze ci nie wietrzyła? Chodzą słuchy, że zostaniesz niedługo właścicielem Mroków? Czy nie namówisz się wreszcie na kogo, którym podkończył fortunę Manderleyów i ich jedynaka? Spróbuj, może to da ci odpowiednią jedyneką przyswoić zdrowy rozsądek. Myślę, że pluszisz dobrze, jeżeli będziesz Mroków? Przyjadź na wiosnę i chciałabym mieć niebieski pokój, w lewym skrzydle, z widokiem na las. Znow napisz, bo mi pilno do portu. Twoja Basia. — Sprawdził adres nadawcy: Barbara Suska, Marselle, Hotel de Paris. Inne listy były od różnych dostawców mason, kupców itd. — Otworzył szuflady biurka. Wezwał lokaja i przy jego pomocy udało się sprowadzić służarza. Zawartość biurka, księgi buchalteryjne, korespondencje Zorski polecił zapakować do obszernej skrzynki. Odkładał je na później. Zasadniczym celem było ustalenie osób, szczególnie kobiet, z którymi Urban mógł być w jakichkolwiek stosunkach. Pierwszym przesłuchanym był lokaj.

grobu — śmierć Manderleya, mimo że Suska wieła coś niedo, jest właściwie skończoną sprawą. Nikt nie wykryje, bo nikt nie chce to może się domyślać. Zostaje żona Manderleya. Zdać mi się, rozwiatem dostatecznie jej podejrzenia... Zorski nie odrywał wzroku, czytał z coraz większym zainteresowaniem. — To dziwne, pomyślał przerywając czytanie, byłem tak blisko niej, dlaczego nie mówiła nic o znajomości z Urbanem. — Uwierzyła, że Manderley zdradzał ją na wet po ślubie. Zeby ona wiedziała, jak ją kochał. Zmknął pamiętnik. — Następny! Wszła pokojówka, błada i wystraszona. — Co zaczęła pani Manderley z administratorem? Nie wiedziała co odpowiedzieć. — Pani była zamknięta w sobie i niedostępna, najwięcej czytywała książki, z panem Urbanem prawie nie rozmawiała... Zorski znowm stwarzał sobie pogląd o stosunku Urbana z Weroniką. — Ciekawe, czy Karol o tem wie? — pomyślał. — Nie przychodziły tu jakieś kobiety z miasta, nie było zabaw? — pytał dalej Zorski. — Zadowolony, panie komiszarzu. — Przesłuchał całą służbę. Nic nowego już nie zdobył. Pamiętnik Urbana był jednak bezczynnym wprost materiałem. — Jest tu jeden człowiek do pana komiszarzu. — Wszedł mały człowieczek o uczciwych, jasnych oczach. — Co pan powie? — Mam tu dowody, że obciążenia na majątku były fikcyjne, dlatego doszło do licytacji i administrator nabył Mroki. — Podał komiszarzowi zwinięte arkusze. — Mogę dowiedzieć, że Urban był złodziejem. Zorski czuł prawdomówność i uczciwość tego słowa. — Przypuszczam, że pan Manderley skrył się z pańskich dowodów, tymczasem dziekuje panu w jej imieniu. — Miał człowiek był wyraźnie uradowany i ształa śmiechnie nogami.

